FANOMBANANA HAINGANA NY FAHASALAMANA SY ZO ARA-PANANAHAN'NY ZATOVO TANY MANJAKANDRIANA MADAGASIKARA

JANOARY 2022

ASRHR

FAHASALAMANA FANAOVANA SY FAHASALAMANA NY FANAOVANA

FISY FAMPAHAFANTARANA

Mirakitra ny fintin'ireo hita nandritra ny fanombanana haingana ny fahasalamana sy zo ara-pananahan'ny zatovo natao tany Manjakandriana ity fisy fampahafantarana ity. Fanadihadiana izay natao tamina firenena valo[1] ny Novambra 2019 hatramin'ny Desambra 2020. Mikendry ny hanamafy ireo ainga sy ezaka ataon'ny tanora amin'ny fampiroboroboana ny fahasalamana sy zo ara-pananahana amin'ny alalan'ny fitantanana ifotony mandala ny miralenta sy ireo tanora ity fikarohana ity. Kaominina ivon-toerana mendrika folo no nanaovan'ny Gender Links Madagascar izany.[2] Tany Manjakandriana, toeram-pitsaboana iray no voakasiky ny fanadihadiana; 211 ireo namaly: 51% tovovavy ary 49% tovolahy (jereo ny tabilao etsy ambany). Tokony hovakiana miaraka amin'ny bobikelin'i Madagasikara mikasika ny fanombanana haingana ny fahasalamana sy zo ara-pananahan'ny zatovo sy ny tatitra feno momba ny fandalinana natao tany amin'ireo firenena valo ity fisy fampahafantarana ity. Toy izao ireo zava-dehibe hita, vokatra azo nandritra ny fanadihadiana:

Ny amin'ny fahafahana misitraka

- Latsaky ny atsasamanila n'ireo tanora namaly (42%) no nitatitra fa manana tobim-pahasalamana anatin'ny 10 km miala ny tranony.
- Mihoatra lavitra ny roa am-pahatelon'ireo namaly (71%) nanamafy avokoa fa misokatra ny tobim-pahasalamana aorian'ny ora fianarana.
- 64%-n'ireo tanora nohadihadiana no nitatitra fa misokatra ny tobim-pahasalamana rehefa faran'ny herinandro.
- Maro tamin'ireo tanora (86%) no namaly fa ahazoana aina tsara ny toerana fiandrasana sy fizahana marary ao amin'ny tobim-pahasalamana.
- 33%-n'ireo tanora no nanamafy fa andovam-bola amin'ny sarany $1 ireo tolotra momba ny fahasalamana ara-pananahana.

Kalitaon'ny fikarakarana

- Voahaja ny ankamaroany tamin'ireo tanora nohadihadiana (87%), raha ny 85%-n'izy ireo no nanaiky fa nisy ny fiantohana ny tsiambaratelo.
- Ampahany ambony tamin'ireo tanora (82%) no namaly fa sady nahazo ireo fampahalalana mifanaraka tamin'ny filàny no ihany koa nandanian'ireo mpiasan'ny fahasalamana fotoana ampy tsara.
- 81%-n'ny mpamaly no nifanena tamin'ireo mpanolon-tsaina olon-tsahala.
- 73%-n'ireo tanora no namaly fa voazaha manokana.
- 60%-n'ireo nohadihadiana no nitatitra fa nahazo ireo tolotra tsy nila fanatrehana olon-dehibe.

Tolotra momba ny fahasalamana ara-pananahana

- 12%, tena vitsy ireo tanora nitaky tolotra momba ny fanabeazana aizana, salan'isa mametraka an'i Manjakandriana ho farany raha oharina amin'ireo kaominina hafa amin'io lafiny io. 72% tamin'izy ireo no nahazo izany: mbola mila ezaka hatrany hahafeno 100% ny famaliana ny fangatahan'ireo tanora satria tena ilaina amin'ny fahasalamana sy zo ara-pananahan'ny zatovo ny fisitrahana fampiasana fanabeazana aizana.
- 13% tamin'ireo tovovavy tany Manjakandriana ihany no nangataka fitiliana fitondrana vohoka, ka 86% no nahazo izany. Telo isan-jaton'ireo nanao fitiliana ireo no bevohoka nandritra ny fotoana nanaovana fanadihadiana: taha ambony izay mety ho vokatry ny fisalasalan'ireo tanora hampiasa fanabeazana aizana noho ireo sakana maro (tafiditra amin'izany ny tsy fahampian'ny fahalalana sy ny fahafahana misitraka feno ireo tolotra).
- 1% tamin'ireo tovovavy ihany no nangataka salaka tamin'ireo mpiasan'ny fahasalamana, mety noho ny fahafantarany fa mila mividy vao manana izany. Na izany anefa, nahazo izany avokoa ireo rehetra nangataka: tondro maneho fa misy tokoa ny ezaka amin'ny famatsiana salaka maimaim-poana eny anivon'ireo tobim-pahasalamana.
- Amin'ireo tovolahy 10% nangataka ho atao famorana (angona rehetra), izay voaporofo fa mampihena be ny fifindran'ny VIH SIDA, 77% tamin'iretsy farany no nahazo fotoana hanatanterahana ny famorana.
- 1%-n'ireo tanora ihany no nangataka hanao fitiliana VIH, farany ihany koa Manjakandriana amin'ity lafiny fitakiana fitiliana VIH ity. Na ambany aza ny tahan'ny fihanaky ny VIH eto Madagasikara, zava-dehibe hatrany ny fanaovana fitiliana mba ahafahana misoroka amin'ny otrik'aretina. Marihina moa fa ireo rehetra nangataka fitiliana dia nahazo avokoa, maneho fa efa tomombana ny rafitra ara-pahasalamana eo amin'ny fitiliana ny VIH.
- 2%-n'ireo tanora ihany no nangataka hanao ny fitiliana ireo aretina azo avy amin'ny firaisana ara-nofo, ka 75% tamin'izy ireo dia nahazo avokoa.
- Tsy nisy nangataka ireo fanafody hanalefahana ny fivoaran'ny tsimok'aretina VIH satria mety ho tsy nisy nila izany izy ireo.
- Eo amin'ny roa am-pahatelo (64%) ny tanora no nanambara fa manontany mikasika ny fahasalamana ara-tsaina ireo mpiasan'ny fahasalamana. Isany firosoana goavana satria tena mifaningotra tanteraka ny fahasalamana sy zo ara-pananahan'ny zatovo sy ny fahasalamana ara-tsaina.

[1] Botswana, Eswatini, Lesotho, Madagascar, Maorisy, Afrika Atsimo, Zambia ary Zimbabwe.
[2] Andoharanomaitso, Anjozorobe, Antanamitarana, Bongatsara, Fort-Dauphin, Foulpointe, Mahajanga, Manjakandriana, Moramanga ary Toamasina.

RAHA MILA FANAZAVANA FANAMPINY *Tsidiho ny:*
https://genderlinks.org.za/what-we-do/governance/local-action-for-voice-and-choice/

Tsipirian'ny fifandraisana: *Gender Links Madagasikara*
Adiresy: *Immeuble le Premium, ex village des jeux Ankorondrano, Antananarivo*
Tel: *+261328732519*

AMPLIFYCHANGE

Hivos people unlimited

GENDER LINKS HO FAMPANJAKANA NY FITOVIANA SY NY FAHAMARINANA

TAREHIMARIKA FOTOTRA AZO TAMIN'NY FANOMBANANA HAINGANA NY FAHASALAMANA SY ZO ARA-PANANAHAN'NY ZATOVO TANY MANJAKANDRIANA MADAGASIKARA

Tondro	Manjakandriana	CSB II Manjakandriana
Totaly	211	211
%Vehivavy	51%	51%
%Lehilahy	49%	49%
Mahakasika ny tobim-pahasalamana		
Anatin'ny 10km miala ny tranonao ve ny tobim-pahasalamana? %	42%	42%
Misokatra ve ny tobim-pahasalamana aorian'ny ora firavan'ny mpianatra? %	71%	71%
Misokatra ve ny tobim-pahasalamana mandritry ny faran'ny herinandro? %	64%	64%
Ahazoana aina tsara ve ny toerana fiandrasana sy fizahana marary ao amin'ilay tobim-pahasalamana? %	86%	86%
Andoavana sarany ve ny tolotra misy ao amin'ny tobim-pahasalamana? %	42%	42%
Sandany amin'ny ankapobeany (Dolara)	$2	$2
Kalitaon'ny fikarakarana		
Ahitana mpanolon-tsaina olon-tsahala ve (nanampy)? %	81%	81%
Tanora voahaja nandritry ny fizahana %	87%	87%
Tanora tsy niaraka tamin'ny Ray aman-dReniny %	60%	60%
Tanora nilaza ny fanajana ny lafiny manokana %	73%	73%
Tanora nanamafy ny fiantohana ny fanajana ny tsiambaratelo %	85%	85%
Ampy tsara ny fotoana natokan'ny mpiasan'ny fahasalamana ho an'ny tanora %	82%	82%
Fahazoan'ny tanora fampahalalana mifanaraka amin'ny filany %	82%	82%
Tolotra momba ny fahasalamana ara-pananahana (%)		
Fahasalaman'ny Reny		
%Tanora nangataka ny hanao fanabeazana aizana	12%	12%
%Ireo tanora nitaky ka nahazo ireo tolotra amina fanabeazana aizana	72%	72%
% Tovovavy nangataka ny hanao ny fitiliana fitondrana vohoka	13%	13%
%Tovovavy nangataka ny hanao ny fitiliana fitondrana vohoka ka afaka nanao izany	86%	86%
%Tovovavy bevohoka	3%	3%
Fahasalamana mandritra ny fadimbolana		
%Tovovavy nangataka irony salaka fanao amin'ny fotoanan'ny fadimbolana	1%	1%
%ireo nangataka salaka ka nahazo	100%	100%
VIH SIDA sy ireo aretina azo avy amin'ny firaisana ara-nofo		
%Tovolahy nangataka ny ho atao didim-poitra	10%	10%
%Tovolahy nangataka ka nahazo fotoana hanaovana didim-poitra	70%	70%
%Ireo nangataka fitiliana ny otrik'aretina VIH	1%	1%
%Ireo nangataka fitiliana ny otrik'aretina VIH ka nahazo	100%	100%
%Ireo nangataka hanao fitiliana ireo areti-mifindra azo avy amin'ny firaisana ara-nofo	2%	2%
%Ireo nangataka hanao fitiliana ireo areti-mifindra azo avy amin'ny firaisana ka nahazo	75%	75%
%Nangataka ireo fanafody hanalefahana ny fivoaran'ny tsimok'aretina VIH (ho an'ireo efa tratra)	0%	0%
%Nangataka ireo fanafody hanalefahana ny fivoaran'ny tsimok'aretina VIH ka nahazo izany		
%-n'ireo nilaza fa manontany momba ny fahasalamana ara-tsaina ireo mpiasan'ny fahasalamana	64%	64%